7/4418 -3-
417

SÜRELİDİR

T. C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.004/16-672 13.6.2001

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) 06.06.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4418-10738/25111 sayılı yazınız.
b) 12.06.2001 tarihli ve B.02.1.DPB.0.17/18677 sayılı yazı.

Karabük Milletvekili Mustafa EREN tarafından Bakanlığıma yöneltilen 7/4418-10738 sayılı yazılı soru önergesi hakkındaki ilgi (a) yazınız üzerine Bakanlığım bağlı kuruluşu Devlet Personel Başkanlığı'ndan alınan ilgi (b) yazı ve ekinin suretleri ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Recep ÖNAL
Devlet Bakanı

Eki :
Yazı ve ekinin suretleri

7/4418 -4-

T.C.
BAŞBAKANLIK
Devlet Personel Başkanlığı

SAYI :B.02.1.DPB.0.12.01/ 18677
KONU:

ANKARA
/ /2001

12 HAZİRAN 2001

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Recep ÖNAL)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliğinin Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli 6.6.2001 tarihli ve 7/4418-10738/25111 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Karabük Milletvekili Sayın Mustafa EREN tarafından verilen soru önergesine verilecek cevaba ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nedim KURTOĞLU
Devlet Personel Başkanı

EKLER:
Ek 1- Soru Önergesine İlişkin Bilgiler

H-1675

İzmir Caddesi No:41 Kızılay 06440 ANKARA
Tel. :0 312 – 418 83 07-15-20-71-72-74-80-90
Fax :0 312 – 418 82 91
E-posta dpbinfo@basbakanlik-dpb.gov.tr
Int.adresi www.basbakanlik-dpb.gov.tr

Karabük Milletvekili Sayın Mustafa EREN'in Soru Önergesine Verilecek Cevaba İlişkin Bilgiler

7/4418
419

Soru : Devlet Memurluğu ve İşçi Sınavları yapılırken aranan şartlar arasında erkek adaylar için askerliğini yapıp yapmadığının sorulmadığı ve genel müracaat içinde yaş sınırı olarak da 35 gibi bir sınır konmadığı bilinmektedir.

1- Buna göre atanacak adaylarda neden askerlik ve yaş sınırı aranmaktadır?

2- Bu insanların mağduriyetlerinin giderilmesi hakkında ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Cevap : 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 50 nci maddesinde **"Devlet kamu hizmet ve görevlerine Devlet memuru olarak atanacakların açılacak Devlet memurluğu sınavlarına girmeleri ve sınavı kazanmaları şarttır.**

Sınavların yapılmasına dair usul ve esaslar ile sınava tabi tutulmadan girilebilecek hizmet ve görevler ve bunların tabi olacağı esaslar Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir genel yönetmelikle düzenlenir." denilmektedir. Bu hüküm gereğince hazırlanan **"İlk Defa Devlet Kamu Hizmeti ve Görevlerine Devlet Memuru Olarak Atanacaklar İçin Mecburi Yeterlik ve Yarışma Sınavları Genel Yönetmeliği"** 30.01.1986 tarih ve 19004 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

İlk Defa Devlet Kamu Hizmeti ve Görevlerine Devlet Memuru Olarak Atanacaklar İçin Mecburi Yeterlik ve Yarışma Sınavları Genel Yönetmeliğinin 02.02.1999 tarihli ve 99/12377 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla eklenen Ek 1 inci Maddesinde **"Bu Yönetmelik kapsamında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarında Devlet memuru olarak çalışmak isteyenlerin yazılı sınavları, yılda ikiden fazla olmamak üzere ülke çapında merkezi olarak Devlet Personel Başkanlığınca Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM)'na yaptırılır."** hükmü yer almakta olup, bu hükme göre kamu kurum ve kuruluşlarının personel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ilk merkezi sınav Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından 17.10.1999 tarihinde yapılmıştır.

Merkezi sınav, iki yıl süreyle bütün kamu kurum ve kuruluşlarının personel ihtiyacını karşılamak için yapıldığından, bu sınava katılacaklarda sadece 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinde düzenlenen genel şartlar aranmış olup, kurumların özel kanun veya diğer mevzuatında aranacak özel şartlar yerleştirme aşamasına bırakılmıştır.

11.10.1999 tarih ve 99/13781 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile mezkur Yönetmeliğin Ek 1 inci maddesinin üç, dört, beş ve altıncı fıkraları değiştirilmiş olup, bu değişiklikle merkezi sınavda başarılı olmanın kamu hizmetinde görev almada tek başına bir hak teşkil etmeyeceği, kamu kurum ve kuruluşlarının merkezi sınav sonucuna göre atama yapacakları kadrolarının sayısını, unvanını, sınıf ve derecesini ve atanacaklarda aranacak şartları Devlet Personel Başkanlığına bildirecekleri, anılan Başkanlıkça kamu kurum ve kuruluşlarının bildirdiği atama yapılacak boş kadroların ve atanacaklarda aranılacak şartların bu Yönetmeliğin 8 inci maddesine göre duyurulacağı, bilahare merkezi sınavda başarılı olup duyurulan boş kadrolara atanma şartlarını taşıyanların atanmak istedikleri kurumun adını ve kadro unvanını belirterek Devlet Personel Başkanlığına başvuracakları, Devlet Personel Başkanlığınca da kurum ve unvan tercihleri ile kurumların aradıkları nitelikler dikkate alınarak başvuranlardan merkezi sınav başarı sırasına göre atanma hakkını elde edenlerin tespit edilerek ilgili kuruma ve adaya bildirileceği hükme bağlanmıştır

İzmir Caddesi No:41 Kızılay 06440 ANKARA
Tel. :0 312 – 418 83 07-15-20-71-72-74-80-90
Fax :0 312 – 418 82 91
E-posta dpbinfo@basbakanlik-dpb.gov.tr
Int.adresi www.basbakanlik-dpb.gov.tr

7/4418 -6-

Öte yandan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Devlet memurluğuna alınacaklarda aranılacak genel ve özel şartların düzenlendiği 48 inci maddesinin A) Genel Şartlar bölümünün 6'ncı fıkrasında, **"6. Askerlik Durumu İtibariyle;**

a)Askerlikle ilgisi bulunmamak,

b)Askerlik çağına gelmemiş bulunmak,

c)Askerlik çağına gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfına geçirilmiş olmak," hükmü bulunmaktadır. Aynı maddenin **"B) Özel Şartlar:"** bölümünün 2 nci fıkrasında ise **"Kurumların özel kanun veya diğer mevzuatında aranan şartları taşımak."** denilmektedir. Bu hükme göre kamu kurum ve kuruluşlarının atamasını yapmak istedikleri memur adaylarında askerlik durumu itibariyle söz konusu hükümde yer alan üç şarttan birini isteyebilmeleri mümkün olduğundan, bazı kadro ve pozisyonlar için yapılacak görevin özelliğine göre kamu kurum ve kuruluşları tarafından **"Askerlik hizmetini yapmış olmak"** şartının aranmasında hukuka aykırı bir durum bulunmamaktadır.

Ayrıca, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının personel rejimini düzenleyen 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede bu Kanun Hükmünde Kararnamenin eki II sayılı cetvele dahil sözleşmeli personel pozisyonlarına alınacak personelin askerlik durumları ile ilgili bir düzenleme bulunmamakla birlikte 7 nci maddesinin son fıkrasında sözleşmeli statüde çalıştırılacak personelde aranılacak diğer özel şartların teşebbüs veya bağlı ortaklık yönetim kurullarınca çıkarılacak bir yönetmelikle tespit olunacağı belirtilmiştir.

İlk Defa Devlet Kamu Hizmeti ve Görevlerine Devlet Memuru Olarak Atanacaklar İçin Mecburi Yeterlik ve Yarışma Sınavları Genel Yönetmeliğine 99/12337 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eklenen Ek 1 inci maddesi ile sözlü sınavlar kaldırılmış olup, kurumlarca ihtiyaç duyulan personele ilişkin bütün nitelik ve şartların ilanda belirtilmesi gerekli hale getirilmiştir. Bu sebeple, kurumsal hizmet özelliği ve bazı görevler için askerliğini yapmış olma şartının kanunlardan kaynaklandığı (örneğin koruma ve güvenlik görevlisi olarak atanacaklar için 2495 sayılı Kanunda aranan şart gibi) hususlarının göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Ayrıca DMS sınav sonuçlarına göre sadece 657 sayılı Kanuna tabi memur kadrolarına yerleştirme yapılmamakta, kamu iktisadi teşebbüslerine ait sözleşmeli personel ihtiyaçları da DMS'den karşılanmaktadır.

Diğer taraftan, ilk defa Devlet memuru olarak atanacaklar için genel bir üst yaş sınırı (35 yaşından gün almamış olmak gibi) Kanun veya Yönetmelikte düzenlenmemiş olmakla birlikte, atama yapılacak görevlerin özellikleri dikkate alınarak kamu kurum ve kuruluşlarına ait özel mevzuatta ilk defa Devlet memuru olarak atanacaklarla ilgili üst yaş sınırlaması getirilmiş bulunmaktadır.

"Belediye Zabıta Personeli Yönetmeliği" (30 yaşını aşmamış olmak) ile **"İtfaiye Teşkilatının Kuruluş, Görev, Eğitim ve Denetim Esaslarına Dair Yönetmelik"** (27 yaşından gün almamış olmak) örnek olarak gösterilebilir.

Öte yandan, Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Daimi Kadrolarına İlk Defa İşçi Olarak Alınacaklar Hakkında Uygulanacak Sınav Yönetmeliğine 2.2.1999 tarihli ve 99/12378 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eklenen Ek 1 inci Maddeyle, kamu kurum ve kuruluşlarının daimi kadrolarına işçi olarak alınacaklar için, iki yılda bir olmak üzere Türkiye İş Kurumunun koordinatörlüğünde Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından merkezi yazılı sınav yapılacağı hükme bağlanmıştır.

İzmir Caddesi No:41 Kızılay 06440 ANKARA
Tel. :0 312 – 418 83 07-15-20-71-72-74-80-90
Fax : 0 312 – 418 82 91
E-posta dpbinfo@basbakanlik-dpb.gov.tr
Int.adresi www.basbakanlik-dpb.gov.tr

Daimi İşçi Sınavında (DİS) başarılı olanlar ise Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından, kamu kurum ve kuruluşlarının işin özelliklerine göre istedikleri nitelikler esas alınarak ülke genelinde kadroların ilan edilmesi suretiyle yerleştirilmekte olup, yapılacak işin özelliklerine göre daimi işçi kadrolarına atanacaklar için askerlik ve yaş gibi konularda özel şartlar getirilmesinin hukuka uygun olduğu mütalaa edilmektedir.

G21

2/4418

İzmir Caddesi No:41 Kızılay 06440 ANKARA
Tel. :0 312 – 418 83 07-15-20-71-72-74-80-90
Fax : 0 312 – 418 82 91
E-posta dpbinfo@basbakanlik-dpb.gov.tr
Int.adresi www.basbakanlik-dpb.gov.tr